

Για την κατάσταση των χριστιανικών πληθυσμών στην Αφρική

Το υλικό ετοιμάστηκε από τη συντακτική ομάδα του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας

Τα τελευταία αρκετά χρόνια το επίκεντρο των διωγμών κατά των χριστιανών μετατοπίστηκε από τη Μέση Ανατολή στην Αφρική. Τη μεγαλύτερη ανησυχία προκαλεί η κατάσταση στη Νιγηρία. Η χώρα αυτή κρατά τα παγκόσμια «πρωτεία» ως προς την βία εις βάρος χριστιανών.

Το 2020 τα περιστατικά διώξεων κατά των χριστιανών στη Νιγηρία αυξήθηκαν κατά το ένα τρίτο σε σύγκριση με το 2019. Στη Νιγηρία αντιστοιχεί το 91% όλων των δολοφονιών χριστιανών παγκοσμίως (4333 θάνατοι εκ των 4761). Εδώ κατοικούν εκατόν πενήντα εκατομμύρια άνθρωποι και αριθμούνται περίπου τριακόσιες πενήντα εθνικές ομάδες, οι οποίες ομιλούν σε διακόσιες πενήντα γλώσσες. Περίπου το 50 % του πληθυσμού είναι μουσουλμάνοι, 40 % χριστιανοί και 10 % εκπρόσωποι τοπικών λατρειών. Η μεγαλύτερη απειλή για τους χριστιανούς αποτελεί η τρομοκρατική ομάδα «Μπόκο Χαράμ», η οποία επιτίθεται σε χριστιανούς από το 2010. Από το 2015 η τρομοκρατική οργάνωση «Μπόκο Χαράμ» ενώθηκε επισήμως με το «Ισλαμικό Κράτος».

Το 2012 περίπου τριάντα πέντε χιλιάδες χριστιανοί έφυγαν διωκόμενοι από τη βόρειο Νιγηρία. Από το 2011 έως το 2021 εξτρεμιστές στη Νιγηρία σκότωσαν περισσότερους από τριάντα επτά χιλιάδες ανθρώπους, η συντριπτική πλειονότητα των οποίων ήταν χριστιανοί. Τούτο είναι περίπου

τέσσερις χιλιάδες άνθρωποι ετησίως, περισσότεροι από τριακόσιοι άνθρωποι κάθε μήνα και δέκα άνθρωποι καθημερινώς.

Οι τρομοκράτες της «Μπόκο Χαράμ» απαγάγουν συχνά χριστιανούς πάστορες. Τον Φεβρουάριο του 2021 η τρομοκρατική ομάδα απήγαγε τον Νιγηριανό πάστορα Μπουλούς Ικούρα και απαίτησε την καταβολή λύτρων εντός προκαθορισμένης προθεσμίας. Δόθηκε στη δημοσιότητα βίντεο, όπου στον λαιμό του πάστορα, ο οποίος είναι ντυμένος με πορτοκαλί μανδύα, ακουμπά ένα μαχαίρι. Τα λύτρα για τον Ικούρα καταβλήθηκαν μερικές ώρες πριν την εκτέλεση και στις αρχές Μαρτίου απελευθερώθηκε. Στις 26 Μαρτίου ένοπλοι απήγαγαν στη Νιγηρία οχτώ χριστιανούς, αφού σταμάτησαν το μικρό λεωφορείο τους καθ' οδόν από την πόλη Καντούν στην πόλη Καφαντσάν. Απαιτήθηκε γι' αυτούς καταβολή λύτρων ύψους πενήντα εκατομμυρίων νάιρα (περίπου 125.000 δολάρια ΗΠΑ). Η απαγωγή πολιτών και ιδίως χριστιανών αποτελεί τη βασική πηγή εισοδημάτων της «Μπόκο Χαράμ». Τον Μάρτιο μέλη αυτής της ομάδας απήγαγαν άλλον έναν πάστορα με σκοπό την εξασφάλιση λύτρων.

Οι Νιγηριανοί χριστιανοί δέχθηκαν επίσης επανειλημμένως επιθέσεις από τις φυλές μουσουλμάνων νομάδων Φουλάνι και Φούλμπε. Στις ημέρες μας ο πληθυσμός των Φουλάνι ανέρχεται σε τριάντα πέντε εκατομμύρια, οι οποίοι κατοικούν σε δεκαπέντε χώρες της Αφρικής. Το διάστημα 2014-2019 θύματα των Φουλάνι έπεσαν τουλάχιστον επτά χιλιάδες άνθρωποι. Τον Μάρτιο 2021 οι Φλουάνι κομμάτιασαν με ματσέτα τον 36χρονο χριστιανό Μπίτρους Τσολόμ. Ο νεαρός άνδρας άφησε γυναίκα και τέσσερα παιδιά. Τον ίδιο μήνα πυροβολήθηκε και σκοτώθηκε ο ρωμαιοκαθολικός ιερέας Φερντινάντ Φάνεν Νγκούγκμπαν και έξι ενορίτες του.

Συχνά οι χριστιανοί γίνονται στόχος απαγωγής με σκοπό την εξασφάλιση λύτρων. Στην περίπτωση

μη καταβολής τους, τους σκοτώνουν. Στα τέλη Φεβρουαρίου 2021 στην πολιτεία Δέλτα της νότιας Νιγηρίας άγνωστοι απήγαγαν τον ρωμαιοκαθολικό ιερέα, πρύτανη του Κολλεγίου του Αγίου Γεωργίου στο Ομπινόμπ πατέρα Χάρισον Εγκβουένα.

Οι χριστιανοί συστηματικά καθίστανται στόχοι επιθέσεων στη Νιγηρία και το γειτονικό κράτος Μάλι. Στις 18 Μαρτίου 2021 ο πάστορας Γιόχαν Γκιανγκ Μπιτρουσίζ από την εκκλησία βαπτιστών Σιένα στον Νίγηρα απήχθη από ενόπλους. Απαιτήθηκε η καταβολή λύτρων ύψους περίπου 158.000 δολαρίων ΗΠΑ. Στις 21 Μαρτίου 2021 σε σειρά χωριών στην περιοχή Τεχούα στον βορειοδυτικό Νίγηρα ένοπλοι σκότωσαν εκατόν σαράντα έναν αμάχους πολίτες. Ένοπλοι συμμορίτες εισέβαλαν σε χωριά με μοτοσικλέτες και πυροβολούσαν χωρίς διάκριση τους ανθρώπους. Σε αυτές τις χώρες δρουν ένοπλοι από την εξτρεμιστική τρομοκρατική οργάνωση «Ισλαμικό Κράτος στη Δυτική Αφρική», η οποία αποτελεί τμήμα του «Ισλαμικού Κράτους».

Στην Ανατολική Αφρική, στη Σομαλία, την Κένυα και τις γειτονικές χώρες τις διώξεις εις βάρος χριστιανών εξαπολύει η τρομοκρατική ομάδα «Ας-Σαμπαάμπ». Σε βασική τακτική των τρομοκρατών αναδεικνύονται οι ενέδρες σε υπεραστικά λεωφορεία, τους επιβάτες των οποίων ξεχωρίζουν σε μουσουλμάνους και χριστιανούς και στη συνέχεια σκοτώνουν τους τελευταίους. Στην Κένυα, στις αρχές του 2021 διαπράχθηκε σειρά εμπρησμών χριστιανικών ναών.

Κηδεία δολοφονημένων αγροτών στη Νιγηρία

Ναός στην Κένυα μετά την πυρκαγιά

Τον τελευταίο καιρό έχει αυξηθεί η δράση των τρομοκρατικών ομάδων στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό (ΛΔΚ), την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, το Καμερούν και τη Μοζαμβίκη. Βασική απειλή για τον χριστιανικό πληθυσμό της ΛΔΚ αποτελεί η εξτρεμιστική ομάδα «Ενωμένες Δημοκρατικές

Δυνάμεις» (ΕΔΔ). Μόνον το 2020 οι ΕΔΔ ανέλαβαν την ευθύνη για 849 θανάτους μεταξύ αμάχων, ως επί το πλείστον χριστιανών. Τον Ιανουάριο του 2021 ένοπλοι των ΕΔΔ διέπραξαν σειρά αθρόων δολοφονιών αμάχων σε κατ' εξοχήν χριστιανικούς οικισμούς. Συνολικά σκοτώθηκαν περίπου εκατόν άτομα. Τον Μάρτιο του 2021 τρομοκράτες πραγματοποίησαν σειρά επιθέσεων κατά του πληθυσμού με θύματα δεκάδες χριστιανούς. Αρκετές δεκάδες άνθρωποι χάθηκαν ως αποτέλεσμα επιθέσεων ενόπλων στην πόλη Πάλμα της βόρειας Μοζαμβίκης, όπου υπήρχαν αρκετοί Γάλλοι πολίτες, υπάλληλοι της εταιρείας Total, οι οποίοι εργάζονταν για την κατασκευή του μεγαλύτερου στη νότια Αφρική συγκροτήματος επεξεργασίας και υδροποίησης φυσικού αερίου. Στρατιωτικοί πραγματοποίησαν επιτυχή επιχείρηση για την απελευθέρωση της πόλεως, η οποία κράτησε μερικές ημέρες.

Τον Μάρτιο του 2021 ενεργοποιήθηκαν εκ νέου οι ένοπλοι κατά των χριστιανών στην Αιθιοπία, οι οποίοι υπέστησαν ήδη συστηματικές επιθέσεις το διάστημα 2019 – 2020. Σκοτώθηκαν από εξτρεμιστές τουλάχιστον είκοσι εννέα άτομα κατά την επίθεση σε χριστιανικό ναό της Εκκλησίας της Αιθιοπίας στην περιοχή Ορομία στο κεντρικό τμήμα της χώρας. Κατά την επίθεση σκοτώθηκε ο εφημέριος της ενορίας, είκοσι μία γυναίκες, μερικές εκ των οποίων μάλιστα είχαν και βρέφη μαζί τους. Οι επιτιθέμενοι ανήκαν στην ένοπλη πτέρυγα του «Μετώπου Απελευθερώσεως του Ορόμο».

Οι συστηματικές επιθέσεις κατά ναών, κληρικών και θρησκευομένων της Εκκλησίας της Αιθιοπίας άρχισαν τον Αύγουστο του 2019, όταν διαπράχθηκε σειρά λεηλασιών σε ναούς και μονές, δολοφονίες ιερέων και πιστών, ακόμη και την ώρα των ακολουθιών. Σκοτώθηκαν εκατοντάδες και τραυματίστηκαν χιλιάδες άνθρωποι.

Το 2020 οι εξτρεμιστικές ενέργειες συνεχίστηκαν και επεκτάθηκαν έως την πρωτεύουσα Αντίς Αμπέμπα. Οι επιδρομείς επιτέθηκαν στους μεγαλύτερους ναούς και διέπραξαν άγρια σφαγή στο εργοτάξιο ενός νέου ναού. Οι λεηλασίες συνεχίστηκαν και σε άλλες περιοχές της Αιθιοπίας.

Καθ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα μπορεί να γίνει λόγος για αρκετές χιλιάδες δολοφονηθέντες, δεκάδες χιλιάδες τραυματίες, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων, που τραυματίστηκαν βαριά και έμειναν ανάπηροι, ενώ τουλάχιστον χίλιοι πολίτες αγνοούνται. Ακρωτηρίαζαν μέλη των ανθρώπων, συνέτριβαν τη σπονδυλική τους στήλη, τους τύφλωναν κλπ. Οι φόνοι επίσης χαρακτηρίζονταν από υπερβολική αγριότητα, με πλέον διαδεδομένους τον λιθοβολισμό και τα πλήγματα με σίδηρο οικοδομών. Δεν έκαναν διάκριση ηλικίας ή φύλου στα θύματά τους, συμπεριλαμβάνοντας γυναικόπαιδα και γέροντες.

Τον τελευταίο χρόνο χαρακτηριστικό των επιθέσεων των εξτρεμιστών έγιναν οι επιδρομές στα χριστιανικά χωριά στη βορειοανατολική χώρα, οι δολοφονίες και η βία σε βάρος των χριστιανών της περιοχής, οι εμπρησμοί ναών μαζί με τους προσευχόμενο ποιμνιο.

Χιλιάδες άνθρωποι αναμένουν για να διαφύγουν από την Πάλαμα της Μοζαμβίκης

Ερείπια ναού μετά από επίθεση στην Αιθιοπία

Η Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία καταβάλλει δραστήριες προσπάθειες, που αποβλέπουν στην προστασία των χριστιανών της Αφρικής. Τα τελευταία χρόνια έχουν συναφθεί απευθείας σχέσεις με τις βασικές χριστιανικές Εκκλησίες της ηπείρου, συμπεριλαμβανομένων των μεγαλύτερων εξ αυτών, της Αιθιοπικής και της Κοπτικής. Η Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία συνεργάζεται μαζί τους στο πλαίσιο διμερών επιτροπών διαλόγου. Οι Προκαθήμενοι των Εκκλησιών της Αιθιοπίας και της Κοπτικής επισκέφθηκαν επανειλημμένως τη Ρωσία.

Κατά κανόνα, τα εγκληματικά περιστατικά των διωγμών παραμένουν ατιμώρητα, αποσιωπώνται από τα ΜΜΕ και είναι σχεδόν άγνωστα στον κόσμο. Έτσι μια από τις πρωταρχικές μορφές υποστηρίξεως των θρησκευομένων της Εκκλησίας της Αιθιοπίας ήταν η ευαισθητοποίηση του ευρέος διεθνούς κοινού για την κατάσταση τους.

Με αίτημα της Εκκλησίας της Αιθιοπίας το Πατριαρχείο Μόσχας κατέβαλε προσπάθειες για να προσελκύσει το ενδιαφέρον της διεθνούς κοινής γνώμης για το θέμα των διωγμών των χριστιανών στην Αιθιοπία. Υπάρχει διαρκής επαφή με την ηγεσία της Εκκλησίας της Αιθιοπίας. Οι ιεράρχες της απευθύνουν εκκλήσεις στο Τμήμα Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων (ΤΕΕΣ) του Πατριαρχείου Μόσχας, αιτούμενοι διευκολύνσεων στην παροχή της ανθρωπιστικής βοήθειας. Στην Αιθιοπία διατηρείται εκ παραδόσεως θετική στάση έναντι της Ρωσίας και της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Το φθινόπωρο του 2019 οργανώθηκε δημοσιογραφική αποστολή στην Αιθιοπία με εκκλησιαστικά και κοσμικά ΜΜΕ από τη Ρωσία και επικεφαλής τον γραμματέα του ΤΕΕΣ επί διαχριστιανικών υποθέσεων ιερομόναχο Στέφανο Ιγκούμνοφ. Σε διάφορες περιοχές της χώρας η

αποστολή έγινε δεκτή από πλήθη ανθρώπων, που κρατούσαν ρωσικές σημαίες και πανό με τα πορτρέτα του Β. Πούτιν και του Πατριάρχη Κυρίλλου.

Η αντιπροσωπεία της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στην Αιθιοπία

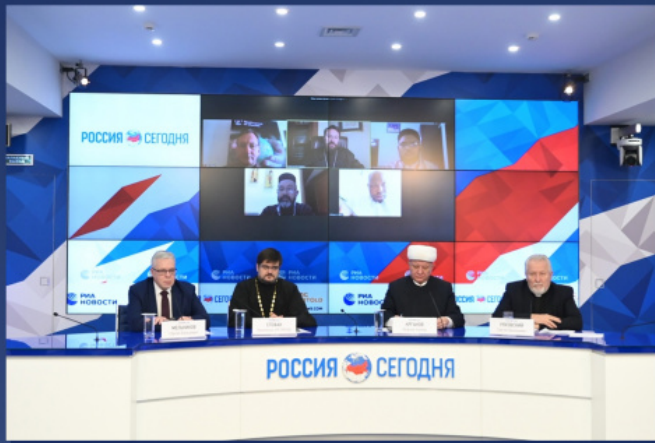

Ο Πατριάρχης Αιθιοπίας Αμπούνα Μαθίας και ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος

Τον Δεκέμβριο του 2019 ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος απέστειλε στον Πατριάρχη Αιθιοπίας Αμπούνα Μαθία και τον Πρωθυπουργό της Ομοσπονδιακής Λαϊκής Δημοκρατίας της Αιθιοπίας Α. Αλί επιστολές, όπου εξέφραζε την αγωνία του εξαιτίας της ανησυχητικής εξελίξεως της καταστάσεως και την υποστήριξή του. Στην επιστολή της Αυτού Αγιότητας επισημαίνεται ότι τα γεγονότα στην Αιθιοπία εντάσσονται στην ίδια γραμμή με τις διώξεις κατά των χριστιανικών Εκκλησιών σε σειρά περιοχών της υψηλίου, όπου καταγράφηκαν προσπάθειες να χρησιμοποιηθεί ο θρησκευτικός παράγοντας για την επίτευξη πολιτικών στόχων και παράλληλα να αποδυναμωθούν και να εκφοβισθούν οι παραδοσιακοί χριστιανοί.

Για την προσέλκυση ενδιαφέροντος σχετικά με την κατάσταση στην Αιθιοπία και άλλες χώρες της Αφρικής τον Δεκέμβριο του 2020 οργανώθηκε διεθνές διαδικτυακό συνέδριο «Για την κατάσταση των χριστιανών στην Αφρική», στο οποίο ειδικότερα μίλησαν ο Κόπτης Πατριάρχης Θεόδωρος Β΄, εκπρόσωποι των μεγαλύτερων χριστιανικών Εκκλησιών των χωρών της Υποσαχάριας Αφρικής.

Σε αυτό το πλαίσιο είναι απαραίτητο να τονισθεί ότι η «πύλη» της Αφρικής είναι η Αίγυπτος, ενώ κομβικός εταίρος κατά την υλοποίηση των αντίστοιχων πρωτοβουλιών είναι η Κοπτική Εκκλησία. Τούτο οφείλεται στον ιστορικό ρόλο και τη μεγάλη επιρροή της Κοπτικής Εκκλησίας σε όλη την αφρικανική ήπειρο.

**Το διεθνές διαδικτυακό συνέδριο
«Για την κατάσταση των χριστιανών στην Αφρική»**

**Συνάντηση του Β. Πούτιν με τον επικεφαλής της
Κοπτικής Εκκλησίας Θεόδωρο Β΄ και τον Πατριάρχη
Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κύριλλο**

Στενές σχέσεις συνδέουν το Πατριαρχείο Μόσχας με την Κοπτική Εκκλησία, ιδιαίτερως την τελευταία επταετία. Η Κοπτική Εκκλησία ήταν η πρώτη εκ των Αρχαίων Ανατολικών Εκκλησιών, με την οποία η Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία συγκρότησε Επιτροπή Διαλόγου το 2016. Η Επιτροπή συνεχίζει το έργο της έως και σήμερα. Ο Πατριάρχης Θεόδωρος επισκέφθηκε τη Ρωσία δύο φορές, το 2014 και το 2017, είχε συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Ρωσικής Ομοσπονδίας Β. Πούτιν και τον Αγιώτατο Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κύριλλο. Η Κοπτική Εκκλησία και το Πατριαρχείο Μόσχας αντήλλαξαν επανειλημμένως επισκέψεις αποστολών εκπροσώπων των μέσω μαζικής ενημερώσεως και αντιπροσωπειών των συνοδικών τμημάτων και μοναζόντων.

Ο Έντονι Κεχίντε Αντεμπάιο κατά την επίσκεψή του στη Ρωσία το 2019

Το Πατριαρχείο Μόσχας έχει επίσης αναλάβει πρωτοβουλίες συνεργασίας με τους χριστιανούς της Νιγηρίας με σκοπό την προσέλκυση ενδιαφέροντος στις ταλαιπωρίες των χριστιανών της χώρας αυτής. Το ΤΕΕΣ του Πατριαρχείου Μόσχας συνήψε επαφές με τις μεγαλύτερες εκκλησίες στη Νιγηρία. Σπουδαίο γεγονός ήταν η επίσκεψη στη Ρωσία το 2019 του Έντονι Κεχίντε Αντεμπάιο, εκπροσώπου μιας εκ των μεγαλύτερων χριστιανικών κοινοτήτων της Νιγηρίας, της «Εκκλησίας του Θεού».

Το Τμήμα Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας διατηρεί απευθείας

επαφές με εκπροσώπους των Αφρικανών χριστιανών, οι οποίοι εμπιστεύονται τη Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία. Οι εν λόγω επαφές αποτελούν μοναδική δυνατότητα, η οποία είναι απαραίτητη για την υλοποίηση ανθρωπιστικών πρωτοβουλιών προς την αφρικανική κατεύθυνση.

Το ζήτημα παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας είναι το πλέον επίκαιρο για την Αιθιοπία και τη Νιγηρία. Από πλευράς χριστιανών σε άλλες χώρες υπάρχει αίτημα για πληροφοριακή υποστήριξη από πλευράς Ρωσίας, για την προσέλκυση του ενδιαφέροντος της διεθνούς κοινής γνώμης στο πρόβλημα των διώξεων κατά των χριστιανών. Σπουδαίος παράγοντας υποστηρίξεως είναι η ανταλλαγή επισκέψεων με αφρικανικές εκκλησίες, ιδίως από τις χώρες, όπου οι χριστιανοί αποτελούν μειονότητα.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/authors-analytics/87096/>